

VAN PRAAG TREEDT AF

HET HOOFDBESTUUR BESPRAK...

Het besluit van onze algemeen-voorzitter staat vast; op het a.s. congres in mei 1969 stelt hij zich niet meer herkiesbaar. Zelf heeft hij er de Verbandsraad kennis van gegeven en op dezelfde dag is aan alle gemeenschapsbesturen een berichtje uitgaan.

Iedereen zal begrijpen, dat deze beslissing niet plotseling uit de lucht is komen valen. Dr. van Praag heeft reeds herhaaldelijk in het hoofdbestuur de zaak ter discussie gesteld, en niet onlangs maar reeds twee jaar geleden. Toen had hij al het plan zijn voorzitterschap neer te leggen omdat hij die functie twintig jaar bekleedde en van mening was dat het geschikte moment om heen te gaan wel was aangebroken. Hij heeft zich toen nog laten bepraten, maar duidelijk gemaakt dat hij er op rekende zich in 1969 te kunnen terugtrekken. Niet omdat hij op zijn lauweren wilde gaan rusten, maar vooral om tijd te krijgen voor wetenschappelijk werk, terwijl ook het internationale humanisme nog steeds zijn grote aandacht vraagt. En zijn dagelijkse functie als gedeputeerde van Zuid-Holland is bepaald geen baantje, dat zo tussen neus en lippen kan worden uitgeoefend.

Er zal in de komende tijd nog wel uitvoerig op gewezen worden, wat het Verbond aan van Praag heeft te danken. In wezen is het *zijn* Verbond, hij heeft het initiatief genomen tot de oprichting, het in een bepaalde richting gestuurd en er heel duidelijk een stempel opgedrukt. Maar ook weer niet zo, dat zijn aftreden grote wijzigingen zal brengen. Natuurlijk zal zijn opvolger het anders doen, zullen diens verdiensten op andere terreinen liggen, maar het Verbond is onder van Praag's leiding zo sterk geworden, dat het zich ook verder zal kunnen ontplooiën.

Maar toch zal het vreemd zijn, dat deze man niet meer het inspirerende middelpunt van het werk zal zijn. Dat geldt voor het hoofdbestuur, maar ook voor elke conferentie die hij leidde. Hij bezit het zeldzame vermogen, om mensen te overtuigen dat het de moeite waard is zich ergens voor in te zetten. En dan niet met allerlei kunstgrepen of gezwollen taalgebruik, maar door de echtheid van zijn eigen persoon en de logika van zijn argumenten.

Wie zijn opvolger gaat worden staat uiteraard nog niet vast, dat is een beslissing van het congres. Wel is al bekend wie door het hoofdbestuur zal worden voorgesteld, n.l. Mr. M. G. Rood, al enkele jaren een van de drie ondervoorzitters. De besturen zijn al van deze keuze op de hoogte gesteld en afgewacht dient te worden of men er zich mee accoord verklaart.

Het lijkt ons een verstandig besluit om zo tijdig het Verbond van de beslissing van Van Praag in kennis te stellen en tevens te laten weten wie men als zijn opvolger ziet. Het algemeen-voorzitterschap van het Humanistisch Verbond is bepaald geen erebaantje en verdient volledig dat er grondig over wordt gedacht, wie de komende jaren op die plaats leiding geeft en het gezicht naar buiten voor een belangrijk deel bepaalt. En het komt ons voor dat de aanbeveling van het hoofdbestuur, die beslist niet in paniek is genomen, maar gedurende geruime tijd ernstig overwogen, het wat gemakkelijker zal maken om ons met het komende afscheid te verzoenen.

ná de vakantie allereerst de lijst van zaken, die nog op afdoening wachten. Daarbij werd besloten tijdelijk een public relations officer aan te stellen en hiervoor één van de functionarissen gedeeltelijk vrij te maken. Naar een afdoende oplossing wordt naarstig gezocht.

Besproken werd ook op welke wijze het aftreden van de algemeen-voorzitter gepubliceerd zou worden. Wat de radio-uitzendingen betreft, zal naar nieuwe vormen gezocht worden.

Enige geestelijke raadslieden, vrijwilligers, werden benoemd. De nota over het jongerenwerk werd bestudeerd en goedgekeurd, evenals de reorganisatie van het Centraal Bureau. Goedgekeurd werden de te nemen maatregelen voor het congres 1969 en de begin oktober te houden vergadering van de Verbandsraad. Vooral wat betreft de presentatie van de congressstukken dient overwogen te worden op welke wijze dit dient te gebeuren en hoe er de grootst mogelijke aandacht aan besteed kan worden.

Besproken werden de agenda's van de Regionale conferenties. Een nieuwe vertegenwoordiger in de plaats van d'Angremont bij het Ankerclubhuiswerk werd benoemd in de figuur van het HB-lid Bosselaar. Als opvolger van Nordlohne in de Raad van Advies van de AVRO werd Van Dooren benoemd. Uitvoerig werd gesproken over de verbetering van de accommodatie in het Erasmushuis en de toekomst van De Ark. Ook de samenwerking met Humanitas in de bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden was onderwerp van gesprek, evenals een voorstel van katholieke zijde tot onderzoek naar praktische samenwerking.

De statuten van de Stichting Humanistisch Jongeren Centrum i.o. kwamen eveneens aan de orde, evenals wederom een reeks van nota's t.a.v. het beleid. Hierbij kwam ook ter sprake de te volgen procedure op het congres en de voorbereiding en informatie van de gemeenschappen en leden. Hierover gaan de besprekingen door.

Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond roept sollicitanten op voor de functie van

medewerker van de organisatie-secretaris

Taak: medewerkers aan het tot ontwikkeling brengen van de plaatselijke afdelingen van het Humanistisch Verbond.

Vereisten: opleiding Sociale Academie, studierichting sociaal-cultureel vormingswerk of daaraan gelijkwaardige opleiding, praktische ervaring in het verenigingsleven of het vormingswerk voor volwassenen, leeftijd tussen 30 en 40 jaar, humanistische levensovertuiging.

Sollicitaties te richten aan de directeur van het Humanistisch Verbond, Postbus 114 te Utrecht. Op de enveloppe vermelden: sollicitatie.

centraal bureau H.V.

Vanaf 1 oktober is op de Oudegracht in Utrecht, waar het centraal bureau van het Verbond al sinds jaar en dag gevestigd is, een nogal grondige reorganisatie doorgevoerd. Daar zullen de leden over het algemeen niets van merken en wie er binnenloopt ook niet, want hij zal dezelfde mensen ontmoeten. Maar er heeft een aanpassing plaatsgevonden aan de groei van het Verbond, waarbij de structuur van het bureau achter was gebleven. Dat is heel normaal, iedereen die met dit soort zaken te maken heeft weet dat men af en toe gegroeide instituten en instellingen, gewoonten en gebruiken met enige argwaan moet bekijken en nagaan of ze nog wel deugen.

Er zijn afdelingen gevormd met verantwoordelijke hoofden, die zelf beslissingen nemen. Een nieuwe afdeling is die voor publiciteit en informatie onder leiding van de heer Van den Ban. Daarnaast zijn er afdelingen voor public relations, registratie, secretariaat, jeugd- en jongerenwerk, internationale zaken en de wetenschappelijke afdeling. Het geheel staat onder supervisie van de directeur de heer Pasman. Overigens moet men wel bedenken, dat sommige van die afdelingen éénmanswinkeltjes zijn, want het totale aantal medewerkers wordt eerder kleiner dan groter.

Dezer dagen is van de reorganisatie bericht gegeven aan de gemeenschapsbesturen. Die zullen van een vlottere bediening verzekerd kunnen zijn als ze zich rechtstreeks tot de betreffende afdelingen wenden.

welke humanistische organisaties zijn er?

Al jaren is regelmatig op congressen gevraagd om een handig boekje, waarin alle humanistische organisaties voorkomen die in Nederland bestaan, met een aantal adressen en een korte beschrijving van hun doel en werkwijze.

Dat boekje is nu verschenen onder de titel „Humanistisch Centrum Mens en Wereld”. Het bevat een korte beschrijving van de organisatie, de werkwijze en werkterrein van de organisaties in Nederland aangesloten bij het Humanistisch Centrum. Dat zijn in volgorde de Stichting Humanistisch Centrum „Mens en Wereld”, het Humanistisch Verbond, de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk „Humanitas”, de Stichting Humanistisch Thuisfront, de „Weezenkas”, vereniging tot opvoeding en verzorging op humanistische grondslag, de Stichting Humanistisch Werkfonds van de Weezenkas, de Humanistische Werkgemeenschap in de Partij van de Arbeid, de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden (H.S.H.B.) en de Centrale Stichting Bureaus voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden. Dat is een repektabele lijst, maar er ontbreekt toch nog aan het HIVOS, het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking, dat inmiddels is opgericht en waarvan in het boekje al even op pag 22 sprake is. Wie het wil aanschaffen en dat zijn o.i. in elk geval de gemeenschapsbesturen, kunnen het krijgen door overmaking van f 1,95 op postgiro van het Humanistisch Verbond, nummer 304960.

INTERNATIONAAL NIEUWS

nieuwe leden IHEU

Bij de Internationale Humanistische en Ethische Unie (IHEU) hebben zich nieuwe groepen aangemeld. Op de laatste vergadering van het bestuur in Hannover is besloten tot toelating van enkele van deze groepen en wel uit Canada, Italië, Ierland en Finland. Daarmee is het ledental tot 33 organisaties gestegen. Met verschillende andere groepen o.m. in Zuid-Amerika wordt nog contact onderhouden en toetreding overwogen.

congres 1970

Vast staat al, dat als plaats voor het volgende congres van de IHEU Boston in de Verenigde Staten gekozen is. Het congres zal daar van 3 tot 9 augustus 1970 plaatsvinden.

Gerekend wordt dat tenminste een honderdtal deelnemers uit Europa, Azië, Afrika en Zuid-Amerika aanwezig zullen zijn. Dat lijkt ons niet overdreven, tegenwoordig is een bezoek vanuit Europa aan Amerika geen zaak meer, waar we erg van opkijken.

Aangezien onze Amerikaanse vrienden van plan zijn, allerlei mogelijkheden te scheppen om wat meer van het land te zien en daarbij wellicht gebruik gemaakt kan worden van de gastvrijheid die hen kenmerkt, is dit een kans die vooral voor mensen die verwanten in de Verenigde Staten en Canada hebben de mogelijkheid schept deze eens te ontmoeten. Twee vliegen in één klap, of eigenlijk drie, en het congres bezoeken, en op familiebezoek en nog iets van het land zien. Laten we vast gaan sparen.

Centro Coscienza

Deze groep, die bij de IHEU is aangesloten en zich vooral met opvoeding bezighoudt, heeft onlangs bezoek gehad van onze algemeen-voorzitter dr. J. P. van Praag. Hij heeft daar een lezing gehouden onder de titel „Nieuwe mensen in een nieuwe wereld”.

humanisme en marxisme

Zoals reeds in een vorig nummer werd vermeld, heeft in september in Wenen een internationaal filosofencongres plaats gehad, waar humanisten en marxisten van achter het ijzeren gordijn elkaar afzonderlijk ontmoet hebben. Eén van de deelnemers aan deze bespreking, prof. dr. J. P. van Praag heeft er voor de radio verslag van uitgebracht.

VAN EN OVER JONGEREN

JONGERENRAAD

De stichting Humanistisch Jongeren Centrum i.o. is druk bezig haar mooie naam waar te maken. De a.s. jongerenraadsvergadering is daarvan het eerste teken naar buiten. De raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de jongerengroepen, dat zijn HJB-afdelingen en humanistische jongerengroepen in de gemeenschappen. De groepen wijzen een lid aan voor de jongerenraad, die het bestuur van het centrum van advies gaat dienen en om het beleid te bespreken. De uitnodigingen voor de eerste informele jongerenraadsvergadering op zaterdag 9 november a.s. van 14 tot 17 uur in het Erasmushuis in Utrecht zijn al verzonden.

VORMINGSCURSUS

Aangemoedigd door de gunstige resultaten van de eerste vormingscursus, die van maart tot juni 1968 in het Erasmushuis voor jongeren werd gehouden, heeft het bestuur van het Jongeren Centrum besloten dit experiment te herhalen. Nu komt het oosten en noorden aan de beurt. In januari 1969 wordt in Zwolle gestart. Deze keer zijn er het weekend van 11/12 januari, de zaterdagen 25/1, 8 en 22/2 en het weekend van 22/23 maart voor uitgetrokken.

Als thema's op deze cursus komen aan de orde:

- 1 methoden van overdracht (in woord, geschrift en daad het humanisme duidelijk maken; persoonlijk en als groep)
- 2 een modern mensbeeld
- 3 andere levensbeschouwelijke stromingen
- 4 groepsbeleving (opbouw, doel en resultaten van een humanistische jongeren groep; de sfeer in een groep, irrationele factoren)
- 5 taboe — provocatie — tolerantie (bewust worden van taboes, hun nut en onnut, taboes in verschillende soorten van samenleving; de waarde van provocatie; tolerantie en leefbaarheid)
- 6 de organisatie van het Humanistisch Verbond en het humanistisch jongeren werk, ook internationaal.

De kosten zullen $\pm$ f 25,— bedragen, naar overnachtingsmogelijkheden in Zwolle wordt gezocht. Belangstellenden kunnen zich voorlopig opgeven bij het secretariaat van het Humanistisch Jongeren Centrum i.o. te Utrecht, postbus 2332.

libertijn

Humanistisch Jongerentijdschrift
Adm.: W. Barentszstr. 57, Utrecht
Postgiro; 13.82.77.7
Jaarabonnement f 7.25
Losse nummers f 0.75

wetenschappelijk medewerker

Met ingang van 16 oktober is tot wetenschappelijk medewerker benoemd de heer drs. F. P. Janzen te Kaag-dorp. Hij heeft aan de Rijksuniversiteit sociologie gestudeerd. De heer Janzen volgt de heer Esmeijer op, die enige tijd geleden zijn functie heeft neergelegd.

congres 1969

Het 18e congres van het Humanistisch Verbond zal ook in 1969 in Utrecht worden gehouden in het NV-huis aan de Oudegracht. De datum is 16, 17 en 18 mei, het congres begint al op de vrijdagavond. Dit is nodig in verband met de zeer grote agenda.

uit de jongerengroepen

In Rotterdam houdt de jongerengroep er rekening mee, dat het grootste deel van de leden kamerbewoners zijn en werken; bijeenkomsten worden op zaterdagavond gehouden, gespreksgroepen op de zondag en er wordt veel tijd en energie aan gezelligheid besteedt. Plannen voor de winter zijn er genoeg.

In de groep *Libertijn Den Haag* wordt hard gewerkt: lezingen over euthanasie, abortus, futurologie, een discussie over ethiek en een zeilweekend. Er werd ook over taboes gepraat en dat schiep ruimte voor een gedachtenwisseling, waarbij men zich meer open opstelde.

Ook in *Beverwijk* heeft zich een groep gevormd, die zich eveneens de *Libertijn* noemt. Er begint al behoorlijk leven in te komen.

opheffing werkgroep jeugd en jongeren

Deze werkgroep, die het jongerenwerk in het Verbond min of meer aan het rollen heeft gebracht is nu opgeheven en vervangen door de Stichting Humanistisch Jongerencentrum. Bij wijze van afscheid is in een ingebonden verslag een overzicht gegeven van de werkzaamheden in de 2½ jaar van het bestaan van de werkgroep. Het is een nogal indrukwekkend verhaal geworden, vooral als men bedenkt dat er in het begin weinig medewerking van de besturen van de gemeenschappen kwam. Dat is langzamerhand beter geworden, ook al doordat door persoonlijk bezoek men overtuigd werd van noodzaak en mogelijkheden van dit werk.

Eén van de laatste activiteiten van de werkgroep is het opnemen van contacten met het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk geweest, teneinde een deel van het werk gesubsidiëerd te krijgen in het kader van de Rijksregeling. Teneinde hiervan te profiteren was een organisatievorm nodig, vandaar het oprichten van de stichting.

verbondsraad vergaderde

Op 5 oktober j.l. is in het Erasmushuis de Verbondsraad voor de derde maal bijeen geweest. Op de agenda stonden besprekingen over een nota over internationale betrekkingen, de perspectieven van jongerenactiviteiten en in de gemeenschappen.

UIT DE GEMEENSCHAPPEN

Ze zijn weer aan het binnenrollen, de maandberichten, krantjes, aankondigingen enz. Allemaal vertellen ze wat er in de gemeenschappen gaat gebeuren, welke plannen er bestaan, wie de sprekers zullen zijn in het a.s. seizoen. En wat daarbij opvalt is, dat er een merkwaardige verandering aan de gang is. Van de echte bezinnings-toespraak zijn we terecht gekomen bij de informatie, bij het aanbieden van feiten en het op gang brengen van de discussie. Een verheugende zaak, want hoewel het nuttig is regelmatig te horen hoe men zijn leven moet inrichten, is het van belang er voortdurend aan te worden herinnerd, dat er overal veranderingen zijn die het gezicht van de samenleving wellicht diepgaand zullen wijzigen.

Arnhem had inmiddels al een forum over geloof en ongeloof, waarvan de deelnemers uit verschillende godsdiensten en overtuigingen kwamen. Een herdenking van het 20-jarig bestaan van de Verklaring van de Rechten van de Mens staat voor begin november op het programma. Men heeft de goede gedachte gehad om het programma ook aan schoolverenigingen en kerkbladen te zenden.

Een artikel van de voorzitter in het blad van *Deventer*, waarin wordt vastgesteld dat er meer moet gebeuren in de gemeenschap. Er leven blijkbaar ten dien aanzien enige verlangens en het bestuur wil daaraan tegemoet komen door een vrijblijvende bijeenkomst eens per maand, waar iedereen kan komen en gaan. Succes!

Het programma van samenkomsten in *Groningen* is bepaald revolutionair, voor humanisten dan. Maar daarvoor is het dan ook een universiteitsstad.

Het blad van *Lochem* is een typisch voorbeeld van de wijze hoe in een kleine gemeenschap waar iedereen iedereen kent, de belangstelling naar allen uitgaat. En niet alleen in eigen kring, ook daarbuiten. En daarom bedankt voor de goede wensen.

Nijmegen, ook daar een heftige poging tot meer aktualiteit. Er is al een forumdiscussie geweest in samenwerking met studenten, er komt op 24 oktober ook een panel over de Mensenrechten, eveneens met andere organisaties, zoals Pax Christi.

Een verstandig besluit in het Noorden, *Winschoten*, *Hoogezand/Sappemeer* en *Veendam* houden gezamenlijk een reeks bijeenkomsten, afwisselend in een andere plaats. Dat is ook plezierig voor de sprekers: een groter gehoor en minder reizen.

Wist U dat...

tot nu toe de *Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme* in 1968 aan het Verbond de niet onaardige som van f 105.000,— heeft uitgekeerd; het Verbond echter op f 170.000,— heeft gerekend; er dus dit jaar nog f 65.000,— moet worden bijeengebracht... er tot begin sept. het bijzonder grote bedrag van f 138.422,88 werd ontvangen aan giften; het aantal giften in die periode het aantal van 10.003 bedroeg, hetgeen een record is; om die reden het Steunfonds ook de rest van het jaar met vertrouwen tegemoet ziet en er op rekent dat u uw gift zult storten op...

**STICHTING STEUNFONDS
PRAKTISCH HUMANISME
AMERSFOORT**

GIRO 6168

Nu al werken *A'damse* humanisten mee aan de toekomstige ontplooiing van een heel nieuw stadsdeel, de *Bijlmermeer*. Ze hebben zitting in een daartoe opgerichte stichting en zullen uiteraard straks terugtreden, als in die *Bijlmermeer* de humanisten wonen die het overnemen.

Amstelveen-Buitenveldert gaat zijn sprekerskring uitbreiden, er staat een *Vlaming* aangekondigd en waarlijk niet de eerste de beste n.l. prof. dr. L. de Coninck, voorzitter van het Belgische Verbond en al jaren lid van het bestuur van onze Internationale. En het fraai uitgevoerde jaarprogramma bevat een handig snuffje, strookjes die men in zijn agenda kan plakken. Aanbevolen, zowel het plakken als navolging.

Een merkwaardige zaak in *Almelo*, het vormingsonderwijs dat daar al geruime tijd met succes gegeven werd, moest ophouden na invoering van de Mamoetwet, die nu juist de mogelijkheid gaf. De zaak is in onderzoek.

De *Gooise vier*, *Bussum*, *Laren-Blaricum*, *Hilversum* en *Soest-Baarn* gaven weer een gezamenlijk programblad uit, waarin de winterprogramma's en alle verdere activiteiten zijn opgenomen. De werkzaamheden zijn enigszins op elkaar afgestemd, zodat er sprake is van een soort federatie, die gelijke tred probeert te houden met de ontwikkeling in het Gooi.

Dordrecht gaat pogen jongeren in een gespreksgroep bijeen te krijgen. En om zieke leden van dienst te zijn, werd een toespraak op de band opgenomen en ten huize van het lid afgedraaid.

UIT DE GEWESTEN

Gelderland organiseerde op 19 oktober een familie- annex studiedag in Wageningen. Inleider was de alg-voorzitter dr. J. P. van Praag. Er werden dia's vertoond over de Antillen, terwijl er voor de kinderen een apart programma was.

In het bestuur van *Zuid-Holland-Zuid* is een uitvoerige discussie gaande aan de hand van een nota, die één der leden heeft geschreven en waarin wordt getracht de taak van het gewest duidelijk aan te geven. Voorlopige conclusie: het is vooral een zaak van mankracht.

Ook *Overijssel* heeft inmiddels een familiedag of liever weekend achter de rug. De bedoeling was om op zaterdag en zondag 5 en 6 oktober in een jeugdherberg bijeen te komen. Maar het was ook mogelijk om alleen de zondag mee te maken.

De jaarlijkse bustocht van de *federatie 's-Gravenhage* ging deze keer op 19 oktober door het schone *Brabantse* land. Ook een bezoek aan een poppentheater stond op het programma.

De studiedag van gewest *Noord-Holland*, die op 15 september in de volkshogeschool in Bergen gehouden werd, heeft zich beziggehouden met ontwikkelingshulp onder de titel „Toekomst met anderen”. Besloten werd om het hoofdbestuur van het Verbond een brief te zenden, waarin verzocht werd alles te doen om in de rijksbegroting voor 1969 1% van het nationaal inkomen beschikbaar te krijgen voor ontwikkelingshulp en verlaging van de inkomstenbelasting te herzien. Op dat ogenblik was de miljoenennota nog niet ingediend.